

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN 2026-290

11.3.2026

Swiss Life (Luxembourg) S.A.

Livsforsikring/uføredkninger/pensjon

Gruppelivsforsikring – innmelding – karensklausul – utfør innen 2 år – fal. § 19-10.

Forsikrede ble innmeldt i gruppelivsforsikring gjennom arbeidsgiver i juni 2022. Før innmelding var han plaget av smerter i ledd. Etter tegning forverret plagene seg, og forsikrede ble diagnostisert med spondyloartritt. Han ble sykmeldt i september 2022, og kom aldri fullt tilbake i jobb.

Foretakets rådgivende lege uttalte at forsikrede måtte være kjent med symptomer eller tegn på det som senere ble stilt som diagnose, før han trådte inn i ordningen. Foretaket avslo krav under henvisning til karensklausul. Saken reiste spørsmål om anvendelse av karensklausulen. Nemnda sluttet seg til sekretariatets vurdering om at det var tilstrekkelig for anvendelse av karensklausulen at forsikrede hadde kunnskap om symptomer og tegn på sykdommen før innmelding. Ettersom forsikrede også ble sykmeldt innen to år etter innmelding kunne foretaket anvende karensklausulen. Nemnda ga foretaket medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede ble innmeldt i gruppelivsforsikringen til arbeidsgiver 10.6.22.

Medisinske opplysninger før innmelding 10.06.22

Det fremgår av fastlegejournalen 26.10.20 at han hadde fått smerter i flere ledd de siste 6 mnd. Spesielt smerter i grunnledd begge tomler samt i grunnledd venstre storetå. Det ble stilt spørsmål om det forelå artrose. Forsikrede ba om blodprøver, inkl. reumaprøver.

Videre fra samme journal 19.11.20:

Siste 6 mnd økende smerter, 1.-3. fingers grunnledd. Bilat. Samt grunnleddene stortærne. "Reumaprøver" er neg. S-urinsyre ikke tatt, men etterbestilles. Dog trolig ikke årsak.

MR undersøkelse 30.12.20 viste beskjedne degenerative forandringer svarende til CMC-1 og MCP-1 bilateralt. Antydning lettgradig tenosynovitt svarende til ekstensorsenene i 2. finger bilateralt og 3. finger høyre side.

Medisinske opplysninger og saksgang etter innmelding 10.06.22

Fra fastlegejournalen 7.9.22 fremgår:

6 mnd. med smerter fra flere sener/ muskler. Infraspinatus venstre side, Distale feste av biceps på høyre side og Laterale ekstensormuskulatur på venstre albue.

Smerter også i grunnledd venstre 1. tå. Smertene og funksjonsnedsettelsen gir han problemer i jobben som (...).

Reumaprøver har tidligere vært negative. Usikkert hva som kan gjøres. Vi tar nye blodprøver mtp reuma.

Forsikrede ble 100 % sykmeldt 22.9.22.

Fastlegen noterte 7.12.22 at forsikrede siden 3 år tilbake hadde hatt tilbakevendende betennelsestilstander i flere sener og ledd.

Forsikredes sykmelding ble redusert til 50 % fra 3.1.23.

I legeerklæring vedrørende arbeidsuførhet til Nav av 2.8.23, fremgår under pkt. 2.5 om sykehistorie at forsikrede siden 3 år tilbake hadde hatt tilbakevendende betennelsestilstander i flere sener og ledd.

I arbeidsevnevurdering av 31.10.23 fremgår:

[...] Du har vært sykmeldt siden 22.september 2022. Nå jobber du 40 til 50 prosent av stillingen din. Du har betennelse (artritt) som setter seg flere steder på kroppen din, blant annet i hendene. Du bruker armene mye i jobben din. Du forteller at nå er det rygg og håndledd som er verst, men du har også plager i albuen. Frem til nå har du gått på betennelsedempende medisiner. Snart skal du i gang med cellegiftbehandling for å se hvordan det fungerer for deg.

[...]

Forsikrede fikk 10.6.25 innvilget 60 % uføretrygd fra 1.7.25.

Foretakets rådgivende lege vurderte 18.11.25 at:

[Forsikrede] har fra 2019 hatt ulcerøs proktitt diagnose. Ekstraintestinale manifestasjoner ved denne sykdom såsom ledd- og senefestesmerter, entesitter trenger ikke tidsmessig samvarierte med aktivitet i tarmsykdommen. Revmatolog fulgte FT fra henvisningstidspunkt 07.12.22 og stilte diagnose 05.01.23 UC (ulcerøs kolitt) relatert artritt, diagnose senere angitt til spondylartritt med MR funn med paratenonitter. - Spondylartritt diagnosen følger så med i NAV sin videre saksbehandling

I forhold til denne diagnose foreligger ikke på MR col. thoracolumbalis holdepunkter for spondylartritt/sacroileitt eller forhøyde inflammasjonsparametre, men ryggsmertor etter forløftning men også med et visst inflammatorisk preg, og senebetennelser. Det er ikke dokumentert egentlige artritter

En mer riktig diagnostisk merkelapp er da etter mitt syn ledd- og senefestesmerter samt tendinitter relatert inflammatorisk tarmsykdom - evt. Også med en komponent av symptomer på vanlige aldersbetingede degenerative leddforandringer. I forhold til det forsikringsmedisinske vurderingstema er diagnostisk distinksjon imidlertid av mindre betydning.

Jeg finner sannsynlighetsovervekt (mer enn 50 %) for at FT (kravstiller) per 10.6.22 var kjent med symptomer eller tegn på det som senere ble satt som diagnose og medførte arbeidsuførhet, og at disse symptomer synes ha begynt tilbake i 2019 iflg. Fastlegejournal.»

Foretaket avsto kravet 27.10.25 under henvisning til karensklausul jf. fal. § 19-10.

Fra fremlagt forsikringsbevis for 2022:

Når det i henhold til selskapets regler ikke kreves helseerklæring fra den enkelte forsikrede, inntretr ikke rett til erstatning ved arbeidsuførhet som inntretr innen 2 år etter at selskapets ansvar begynte å løpe, og som skyldes sykdom eller lyte som medlemmet hadde på dette tidspunkt, og som det må antas at vedkommende kjente til, jf. lov om forsikringsavtaler 16. juni 1989, FAL, § 19-10. Arbeidsuførheten anses inntrådt første sykedag i den siste sammenhengende sykemeldingsperiode som leder frem til varig arbeidsuførhet.

Videre fremgår det når man er berettiget til uførekapital:

Forsikringstilfellet inntretr også dersom den forsikrede har mottatt minst 40 prosent sykepengor eller arbeidsavklaringspengor i henhold til lov om folketrygd i minst 36 måneder sammenhengende, og det er tilstått minst 40 prosent sykepengor eller arbeidsavklaringspengor for ytterligere minst 12 måneder direkte etter den nevnte 36 måneders perioden. I slike tilfeller inntretr retten til uførekapital på det tidspunkt den forsikrede har vært berettiget til sykepengor eller arbeidsavklaringspengor i 36 måneder i sammenheng [...]

Forsikrede har i det vesentlige anført at diagnosen spondyloartritt ble stilt først i januar 2023. Det forelå ingen grunn til mistanke om systemisk sykdom før dette. Før innmelding hadde forsikrede kun vanlige mekaniske belastningsplager uten tegn til inflammasjon. I 2019 var forsikrede

sykmeldt for medial spikondylitt, og denne tilstanden kan ikke knyttes til revmatisk sykdom. Foretakets rådgivende lege sin vurdering kan ikke vektlegges, ettersom denne ikke er uavhengig og objektiv.

Foretaket har i det vesentlige anført at det ikke er avgjørende at man ikke kjente til diagnosen, det er tilstrekkelig at forsikrede kjente til tegn på sykdommen som senere ledet til uførhet.

Foretakets rådgivende lege har vurdert at plagene som oppstod i 2019 var symptomer på sykdommen som ledet til sykmelding høsten 2022 og varig uførhet sommeren 2025. Etter rådgivende leges syn er leddplagene relatert til en inflammatorisk tarmsykdom, ulcerøs proktitt, diagnostisert i 2019.

Uavhengig av hva som er korrekt diagnose på sykdommen, så er det sannsynlighetsovervekt for at de tilbakevendende leddplagene som oppstod i 2019 var symptomer på samme sykdom som ledet til sykmelding fra høsten 2022 og varig uførhet fra 2025.

Ut fra opplysningene i fastlegejournalen må det videre legges til grunn at forsikrede var kjent med symptomene på sykdommen allerede fra høsten 2019, og under enhver omstendighet fra ca. tre måneder før inntreden i forsikringsordningen.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om foretaket kan avslå krav under henvisning til karensklausulen, jf. fal. § 19-10.

Sekretariatet ga ikke forsikrede medhold. Sekretariatet viste til at det var tilstrekkelig at forsikrede hadde kunnskap om symptomer og tegn ved sykdommen før innmelding for at karensklausulen kommer til anvendelse, jf. 2022-510 og 2023-771. På bakgrunn av den medisinske dokumentasjonen, kom sekretariatet til at forsikrede hadde slik kunnskap. Forsikrede ble videre sykmeldt innen to år etter innmelding. Karensklausulen kom derfor til anvendelse.

Nemnda slutter seg til sekretariatets begrunnelse.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Birgitte Hagland (leder), Tonje Giertsen (bransjerepresentant), og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).